

[J. O. Krag.]

sådan. Der foreligger partibeslutninger på praktisk talt alle de områder, der er omtalt i dagsordenen, sådan at socialdemokratiets politik dækker det, der siges i dagsordenen. Jeg skal kommentere de fem punkter lidt nærmere.

Det første punkt drejer sig om Portugal, hvor vi opfordrer regeringen til på det kommende NATO-udenrigsministermøde at tage spørgsmålet om Portugals kolonipolitik i Afrika op og ganske specielt spørgsmålet om arten af de våben, der anvendes mod befolkningen i Portugisisk Afrika. Er det et nyt socialdemokratisk standpunkt, eller skulle det måske være et standpunkt, socialdemokratiet havde som regeringsparti? Skulle det måske være en politik, socialdemokratiske udenrigsministre har givet udtryk for, ja, måske en politik, socialdemokratiske udenrigsministre har givet udtryk for i NATOs råd, i FN, i koloniudvalget, hvor vi var medlem? Er embedsmænd, der repræsenterede Danmark i koloniudvalget, da vi havde socialdemokratisk ledede regeringer og socialdemokratiske udenrigsministre, blevet instrueret om i dette udvalg at fordømme Portugals politik? Ja, det er man, og en sådan fordømmelse er blevet udtalt på den danske regerings vegne. Senere har danske udenrigsministre i socialdemokratisk ledede regeringer på NATO-rådets møder måttet opleve særdeles hårde sammenstød med den portugisiske udenrigsminister, netop fordi vi førte den politik. Det er den politik, der udgør punkt 1 i den dagsorden, der her foreligger fra hr. Per Hækkerups side.

Jeg tror ikke, jeg behøver at knytte mange bemærkninger til punkt 2 om Nigeria og Biafra. Jeg tror, hele tinget og hele offentligheden er orienteret om, at netop på dette punkt har vi fra socialdemokratisk side siden midt på sommeren, da disse kampe antog folkedrabets karakter, gang på gang opfordret den siddende regering og gang på gang opfordret den siddende udenrigsminister til at tage dette spørgsmål op i FN, tage det op på den måde, han fandt bedst egnet, men helst sådan, at sikkerhedsrådet blev konfronteret med spørgsmålet: folkedrabet i Biafra. Hvorfor har regeringen ikke villet gøre det? Hvorfor har man ikke villet gøre

det? Med den begrundelse, at dette var et afrikansk anliggende, dette var et anliggende, der vedrørte den afrikanske enhedsorganisation. Ja men dette er ikke et afrikansk anliggende. Jeg er ganske enig med den radikale ordfører i, at det, der foregår her, denne grusomme krig, dette folkedrab, denne udsultning af et folk, det kan ikke være et afrikansk anliggende, og der findes ikke en paragraf i De Forenede Nationers pagt, der siger: fra denne pagts principper er afrikanske anliggender undtaget. Her burde vi ud fra humanitetens principper, men også ud fra de politiske hovedsynspunkter, der er udtrykt i De Forenede Nationers pagt, have brugt vor fulde politiske indflydelse f. eks. i De Forenede Nationers sikkerhedsråd. Derfor er punkt 2 i socialdemokratiets, i hr. Per Hækkerups dagsorden særdeles alvorligt ment og særdeles velmotiveret.

Våbenleverancer til Grækenland fra andre NATO-lande, også fra USA, bør standses; herom foreligger der en klar vedtagelse på socialdemokratiets årsmøde. Det samme gælder andre europæiske diktatorlande: Spanien, Portugal osv. Derfor opfordrer vi regeringen til at tage dette spørgsmål op i NATOs ministerråd.

Spørgsmålet om et handelskammer i Østtyskland — ja men hvorfor skulle det være så overraskende? I hvert fald i perioder har Østtyskland været det land i den østeuropæiske verden, vi har haft den stærkest voksende samhandel med, jeg vil endog tro den største samhandel med, og så kan det vel være praktisk at have et handelskammer.

Kontrolrådsopstillingen bør ophæves; ja men det kan da ikke være noget nyt for noget medlem af dette ting, at det er et socialdemokratisk synspunkt. Vi har netop i regeringsposition presset på i NATO, presset på ved forhandlinger i forhold til Bonn for at få kontrolpasordningen ophævet, og vi har opnået betydelige lempelser i den. Nu synes vi, tiden er inde til at ophæve den. Det synes hr. Per Federspiel ikke. Jeg mener, at tidspunktet netop nu er det rigtige. Her har vi en mulighed for at vise Europa og for at vise Sovjetunionen, at deres besættelsespolitik i forhold til Tjecoslovakiet hviler på forkerte forudsætninger. Vi foreslår, at et europæisk afspændingskridt tages over for et af Tjecoslovakiets grænselande. Det er